

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quonam pacto Imperator Constantinus vastatis gentilium delubris, multas
multis in locis ecclesias erexerit. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

Corpus eius ad Constantinopolim, quæ noua Roma appellata erat, deportatum, regali sepulchro conditum est.

Quonam pæcto Imperator Constantinus vastatis gentilium delubris, multas multis in locis ecclesias erexerit. C. A. P. X. IIII.

Poste Imperator ad religionem Christianam maiore cura ac studio cœpit incumbere. Gentilium ritus & cœ remonias profligare: gladiatorum pugnas comprimere: suas ipsius imagines in idolorum templis statuere. Et cum gentiles affirmarent Serapidem esse, qui Nilum ad agros AEgypti irrigados introduceret, propterea quod vlna quædam, id est mensura aquæ inundantis (quam $\pi\pi\chi\omega$ vocat) in templum Serapidis esset deportata, Imperator vlnam illam ad Ecclesiam Alexandrinam transferri iubet. Cum autem sermo percrebesceret, Nilum præ Serapidis ira deinceps minimè inundaturū non modò flumen anno sequenti extra ripas ut solet diffusit, inq; posterum diffusit, verū etiam inde reipsa planum factum est, Nilum non propter huiusmodi superstitionis religionem, sed propter diuinæ prouidentiæ decreta inundare consueisse. Eisdem temporibus, tametsi Sarmatae Barbari & Gothi in agros Romanos irruptionem facerent, tamen Imperatoris institutum in ecclesiis construendis, neutiquam propterea præpeditū est: sed vtriq; negocio diligenter ac prouide ab eo prospectū. Nam istos crucis vexillo, quod est Christianorum propriū, in prælio frætus, tam fortiter deuicit, ut non solum tributū, quod ab antiquis imperatoribus dari solet Barbaris, ipse illic penitus ademerit: sed illi etiam præ incredibili victoria obstupefacti, tunc primum Christianæ religioni colendæ, cuius præsidio Constantinus incolmis euaserat, se totos traderent. Constantinus verò denuo ad alias Ecclesias ædificandas se conuertit, atq; vnam propter querum Mambre (subter quam sacra ostendunt cloquia, angelos ab Abraham hospitio exceptos) fabricauit. Nam cum certior factus esset, aras apud illam querum erectas esse, gentilia sacrificia ibi peragi, per literas Eusebium Cæsareæ episcopum, quod eam rem neglexerat, grauiter reprehendit. Iubet igitur aras

D distur-

SOCRATIS HISTORIAE

disturbari, & templum prope querum construi. Alteram
verò ecclesiam in Heliopoli Phœniciæ ædificari mandat,
idq; tali causa adductus. Heliopolitani, quem olim habue-
rint legiflatorem non habeo quidem dicere, sed quomodo
moratus ille fuerit, ipsi mores ciuitatis aperte declarant.
Nam vxores apud illos communes esse, lex patria iubet: &
propterea de liberis nihil certi posse sciri. Etenim parentū,
ac liberorum nulla distinctio est. Virgines etiam peregrini-
nis, qui eo aduentant, constuprandas tradunt. Istud institu-
tum iam apud illos inueteratum Imperator penitus abroga-
re laborauit. Nam sublato illo turpitudinis flagitio, lege
quadam sacræ & seuera sanciuit, ut genera ac familiæ, se in-
ter ipsas agnoscerent. Ecclesiæ denique exstructis, episco-
pum designandum, & sacrum clerum constituendum accu-
rat. Sic ergo Heliopolitanorum status, malis illis perpurga-
tis, ad modestiam ab eo traductus est. Parì ratione templum
Veneris in Aphacis, ad montem Libanum situm demolitus
est: nefandos ritus, qui illic tam impudenter & inuercun-
dè gerebantur, radicitus extirpauit. Quid commemorem,
quemadmodum dæmonem Pythonicum in Cilicia detur-
barit, & delubrum, in cuius recessus se latenter abdidisset,
funditus euerti præceperit. Porro tanto desiderio, ac stu-
dio erga religionem Christianam inflammatus erat, ut cum
esset bellum contra Persas gesturus, tabernaculum quod ec-
clesiæ formam & effigiem exprimeret, Sicut Moyses in de-
serto fecerat, ex velamine variato confecerit: illudque se-
cum portandum curarit, quo in locis etiam desertissimis
ædem sacram ad orandum decore paratam haberet. Verùm
id temporis bellum non vterius processit. Nam quia Per-
sæ Imperatorem extimesceré, ante fuit extinctum. Quod autem
Imperator in condendis vrbibus multum studij po-
suerit, quod ex nonnullis vicis ciuitates efficerit, vt Dre-
panem matris nomine appellari, ut Constantiam fororis
Constantiæ nomine nuncupatam in Palæstina ædificauit,
literis in presentia mandare minime opportunum arbitror.
Nam non est nobis propositum, alias Imperatoris res ge-
stas enumerare, præterquam eas, quæ ad Christianā religio-
nem, imo verò quæ ad ecclesiæ solum spectare videantur.
Quapropter cù præclaræ facta Imperatoris sint alterius in-
stituti

stituti, propriaq; ac separata tractatione egeant, aliis, qui de rebus eiusmodi rite scribere norint, omnino persequenda relinquo. Evidem ipse quoq; si ecclesiæ concordia firma stabilisq; mansisset, penitus conticuisse. Nam vbi nullum argumentum suppetit ad dicendum, inanis solet esse & superuacanea dicentis oratio. Cæterum quoniam differendi subtilitas, & vanæ fallaciarum argutiæ Apostolicam Christianæ religionis fidé eodem tempore perturbarūt, & quasi membratim discerpserunt, de illis aliquid scriptis prodendum putaui, quo res in ecclesiis gestæ ab obliuione vindicarentur. Nam earū noticia, cum apud alios plærosq; in magna laude ponitur, tum illum, qui eam habet multo plane efficit cautiorem. Etenim cum inanis aliqua de verbi significatione inciderit cōtrouersia, docet eum firmè animo consistere.

Quomodo Constantini temporibus, interiores Indorum gentes, Christianā fidem amplexati sunt.

C A P. X V.

DEinceps qua ratione Christiana religio temporibus huius imperatoris creuerit, latiusq; propagata sit, à nobis commemorandum est. Nam gentes, quæ interiorē Indiam & Iberiam incolebant, tunc primum Christi fidem receperunt. Quid verò causæ sit, cur interiorem Indiā adiunxerim, paucis explicabo. Cum Apostoli sortitò iter ad gentes suscepissent, Thomas Parthiam, in qua munere Apostolico perfungeretur, obtinuit: Matthæus, AEthiopiam: Bartholomæus, Indiam, quæ huic finitima est, sortitione cepit. India autem interior, quam permultæ gentes Barbaræ accolunt, linguis inter ipsas discrepantes, non ante tempora Constantini verbo Christi, & eius religione illustrata est. Quæ verò causa eos, ad Christi fidem amplectendam impulerit, iam dicturus venio. Meropius quidam Philosophus, genere Tyrius, studio Indorum regionem peruidendi incensus fuit: exemplo credo Metrodori Philosophi ad eam rem prouocatus, qui eandem regionem ante lustrauerat. Meropius igitur duabus pueris consanguineis secum deductis, qui lingue

D 2 Græcæ